

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

**А.В. Фомуляєв, П.О. Яновський, О.В. Тарасов,
С.Л. Столінець, В.А. Ткаченко, В.А. Кульбашевський,
В.В. Яременко, М.О. Поливода**

**ОСОБЛИВОСТІ
МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЙСЬКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ
ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ
ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ
(АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ)**

Навчальний посібник

Київ
Видавництво Ліра-К
2020

УДК 355.4//6//7

Рекомендовано управлінням забезпечення пально-мастильними матеріалами ЗС України Тилу ЗС України, Головним квартирно-експлуатаційним управлінням ЗС України та вченою радою кафедри військової підготовки Національного авіаційного університету (протокол № 7 від 05.03.2020 р.)

Автори:

А.В. Фомуляєв (вступ, теми 1-7), **П.О. Яновський** (вступ, теми 1-7), **О.В. Тарасов** (тема 1), **С.Л. Столінець** (тема 1), **В.А. Ткаченко** (тема 5,6), **В.А. Кульбащевський** (тема 6,7), **В.В. Яременко** (тема 2,3), **М.О. Поливода** (тема 4).

Рецензенти:

Р.В. Кубаль – доктор філософії (кандидат військових наук), начальник управління забезпечення пально-мастильними матеріалами ЗС України Тилу ЗС України, учасник бойових дій (АТО).

В.О. Гринчук – начальник управління обліку та використання нерухомого майна Головного квартирно-експлуатаційного управління ЗС України, учасник бойових дій (АТО).

Особливості матеріального забезпечення військових підрозділів під час проведення операції об'єднаних сил (антитерористичної операції) : навч. посіб. / А.В. Фомуляєв, П.О. Яновський, О.В. Тарасов та ін. Київ : Видавництво Ліра-К. 2020. 148 с.

ISBN 978-617-7844-93-7

Наведено способи та особливості системи організації матеріального забезпечення військових підрозділів в умовах проведення операції об'єднаних сил (антитерористичної операції).

Для студентів (курсантів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та офіцерів Збройних Сил України.

УДК 355.4//6//7

ISBN 978-617-7844-93-7

© Фомуляєв А.В., Яновський П.О.,
Тарасов О.В. та ін., 2020.
© Видавництво Ліра-К, 2020

UDC 355.4//6//7

Recommended by the Armed Forces Fuel and Lubricants Supply Administration of the Logistic Support System of the Armed Forces of Ukraine, the Quarters Directorate of the Armed Forces of Ukraine, and the Academic Council of the Military Training Department of the National Aviation University (minutes No. 7 of 05.03.2020)

Authors: A.V.Fomulyayev (introduction, units 1-7), P.A.Yanovsky (introduction, units 1-7), A.V.Tarasov (unit 1), S.L.Stolinets (unit 1), V.A.Tkachenko (units 5,6), V.A.Kulbashchevsky (units 6,7), V.V.Yaremenko (units 2,3), M.O.Polivoda (unit 4).

Reviewers: R.V.Kubal - Doctor of Philosophy (Candidate of Military Sciences), Head of the Department of Supply of Fuel and Lubricants of the Armed Forces of Ukraine

V.O.Grinchuk - Head of the Department of Accounting and Use of Real Estate of the Quarters Directorate of the Armed Forces of Ukraine, ATO combat veteran.

Features of material support of military units during the joint forces operation (anti-terrorist operation) : Educ. Manual / A.V.Fomuleev, P.O.Yanovsky, O.V.Tarasov and others. Kyiv: Publisher Lira-K. 2020. 148 p.

ISBN 978-617-7844-93-7

The methods and peculiarities of the system of organization of material support of military units in conditions of the joint forces operation (anti-terrorist operation) are given. The manual is for students (cadets) of higher military educational establishments, military educational institutions of higher education and officers of the Armed Forces of Ukraine.

UDC 355.4//6//7

ISBN 978-617-7844-93-7

© Fomulyayev A.V., Yanovsky P.A.,
Tarasov A.V. et al., 2020,
© Publisher Lira-K, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	8
Тема 1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ПІДРОЗДІЛІВ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН	9
1.1. Забезпечення підрозділів військових частин пально-мастильними матеріалами	9
1.2. Заправка техніки підрозділів військових частин пально- мастильними матеріалами	Помилка! Закладку не визначено.
<i>Контрольні запитання.....</i>	Помилка! Закладку не визначено.
<i>Тестові завдання для контролю засвоєних знань</i>	Помилка! Закладку не визначено.
Тема 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ КВАРТИРНИМ МАЙНОМ, КОМУНАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ ТА ЕНЕРГОНОСІЯМИ	Помилка! Закладку не визначено.
2.1. Забезпечення військових підрозділів квартирним майном	Помилка! Закладку не визначено.
2.2. Порядок забезпечення комунальними послугами та енергоносіями.....	Помилка! Закладку не визначено.
2.3. Методичні рекомендації щодо отримання, обліку і використання котельного палива (вугілля кам'яного та дров паливних) в зоні проведення ООС.....	30
<i>Контрольні запитання.....</i>	Помилка! Закладку не визначено.
<i>Тестові завдання для контролю засвоєних знань</i>	Помилка! Закладку не визначено.

Тема 3. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ Помилка! Закладку не визначено.

3.1. Порядок подання заявки на забезпечення продовольством Помилка! Закладку не визначено.

3.2. Порядок організації харчування особового складу та забезпечення технічними засобами для приготування їжі ... Помилка! Закладку не визначено.

3.3. Харчування особового складу в польових умовах Помилка! Закладку не визначено.

3.4. Зберігання запасів продовольства та його захист Помилка! Закладку не визначено.

Контрольні запитання Помилка! Закладку не визначено.

Тестові завдання для контролю засвоєних знань Помилка! Закладку не визначено.

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ВИКОНАННІ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ Помилка! Закладку не визначено.

4.1. Організація розміщення особового складу під час виконання бойових завдань Помилка! Закладку не визначено.

4.2. Організація лазнево-прального обслуговування особового складу в польових умовах Помилка! Закладку не визначено.

Контрольні запитання Помилка! Закладку не визначено.

Тестові завдання для контролю засвоєних знань Помилка! Закладку не визначено.

Тема 5. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВИХ СПОЛУЧЕНЬ В БОЙОВИХ УМОВАХ80

5.1. Організація військових перевезень80

Контрольні запитання Помилка! Закладку не визначено.

Тестові завдання для контролю засвоєних знань90

Тема 6. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН

..... Помилка! Закладку не визначено.

6.1. Розміщення вантажів у кузові автомобіля.... Помилка! Закладку не визначено.

6.2. Перевезення боєприпасів і вибухових речовин Помилка! Закладку не визначено.

6.3. Перевезення військово-технічного майна Помилка! Закладку не визначено.

6.4. Організація навантажувально-розвантажувальних робіт .. Помилка! Закладку не визначено.

6.5. Обов'язки посадових осіб під час навантаження (розвантаження) вантажів Помилка! Закладку не визначено.

Контрольні запитання..... Помилка! Закладку не визначено.

Тестові завдання для контролю засвоєних знань Помилка! Закладку не визначено.

ТЕМА 7. ОХОРОНА, ОБОРОНА КОЛОН МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА МАРШІ Помилка! Закладку не визначено.

7.1. Планування, організація та пересування військових конвоїв Помилка! Закладку не визначено.

7.2. Переміщення у складі автоколони Помилка! Закладку не визначено.

Контрольні запитання..... Помилка! Закладку не визначено.

Тестові завдання для контролю засвоєних знань Помилка! Закладку не визначено.

ОБОВ'ЯЗКОВІ ТА ДОДАТКОВІ ЗАДАЧІ..... Помилка! Закладку не визначено.

ДОВІДКОВО-ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ ДЛЯ Помилка! Закладку не визначено.

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ Помилка! Закладку не визначено.

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК Помилка! Закладку не визначено.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ..... Помилка! Закладку не визначено.

ВСТУП

Актуальною задачею є формування в державі принципово нової економічної, промислової, технічної політики, завдяки якій буде створено необхідну базу воєнної безпеки. Від реального рівня обороноздатності держави залежить її роль і авторитет на міжнародній арені. Успішне вирішення завдань, що стоять перед Збройними силами, залежить не лише від співвідношення в силах і засобах, але й від якості організації матеріального забезпечення військових підрозділів в умовах війни. Неможливо недооцінювати його роль і значення, зумовлене рішучим і маневреним характером бойових дій, швидкою зміною обстановки, необхідністю підтримувати бойову готовність і безперервну взаємодію підрозділів Збройних сил, різнобічним характером виконуваних завдань. Цілком очевидно, що за цих умов без удосконалення надійного і безперервного матеріально-технічного забезпечення та злагодженої роботи достатніх органів неможливе успішне виконання військами оперативних (бойових) завдань:

Особлива роль належить військовим спеціалістам, яких важливо готувати з врахуванням реального військового досвіду, здатних самостійно вирішувати практичні завдання зі зміцнення оборони України, тим самим забезпечувати високий рівень їх кваліфікації.

У навчальному посібнику викладено особливості системи забезпечення пально-мастильними матеріалами, квартирним майном, комунальними послугами і енергоносіями підрозділів військових частин в умовах організації та проведення ООС (АТО). Наведено методичні рекомендації щодо порядку отримання, обліку і використання котельного палива. Викладено систему організації харчування особового складу та речового забезпечення під час виконання бойових завдань в польових умовах. Розглянуто особливості функціонування служби військових сполучень, організацію автомобільних перевезень, матеріально-технічних засобів, охорону, оборону колон матеріально-технічного забезпечення на марші в бойових умовах.

Матеріали посібника викладено відповідно до керівних документів з питань матеріального забезпечення військових підрозділів під час проведення ООС (АТО).

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АТО	Антитерористична операція
ВОП	взводний опорний пункт
ЗСУ	Збройні сили України
КЕВ	квартирно-експлуатаційний відділ
КЕЧ	квартирно-експлуатаційна частина
МО	Міністерство оборони
ООС	Операція об'єднаних сил
ОВТ	озброєння і військова техніка
ОЦЗ	Окремий центр забезпечення
РОП	ротний опорний пункт

Тема 1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ПІДРОЗДІЛІВ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН

1.1. Забезпечення підрозділів військових частин пально-мастильними матеріалами

Забезпечення пально-мастильними матеріалами підрозділів військових частин, які розміщуються у *базових таборах* і на *опорних пунктах*, здійснюється штатними та приданими підрозділами *тилового забезпечення*:

- у військових частинах – силами та засобами *автомобільного взводу підвозу* пального і мастильних матеріалів роти (групи) матеріального забезпечення військової частини;
- у батальйонах (дивізіонах) – силами та засобами *автомобільного відділення підвозу* пального і мастильних матеріалів *взводу матеріального забезпечення* батальйону (дивізіону).

Пальне у військову частину підвозиться зазвичай транспортом вищого начальника до роти (групи) матеріального забезпечення військової частини. Район розташування роти (групи) матеріального забезпечення військової частини визначається заступником командира частини з тилу.

Автомобільний взвод підвозу пального та мастильних матеріалів роти (групи) матеріального забезпечення військової частини із запасами пального в автоцистернах, автопаливозаправниках, резервуарах і бочках, які встановлені на бортових автомобілях і причепах, розташовується так, щоб бути в постійній готовності до переміщення та своєчасного забезпечення частин і підрозділів паливом. Під час розміщення в лісі ділянку вибирають недалеко від краю лісу з метою забезпечення швидкого переміщення в безпечне місце у разі можливого виникнення пожежі.

Потрібно уникати розташування автомобільного взводу підвозу пального та мастильних матеріалів поблизу великих залізничних вузлів, населених пунктів й інших об'єктів можливого нападу противника.

Автоцистерни, автопаливозаправники та вантажні автомобілі з паливом у тарі розташовуються з урахуванням умов маскування і таких відстаней: між машинами 10–15 м; між відділеннями машин

20-30 м; між взводами 50–100 м.

На відстані 100–200 м від місця розміщення автомобільного взводу підвозу пального, на ділянках, які забезпечують умови для схову і природного маскування автомобілів, облаштовуються майданчики очікування транспорту, що прибуває та від'їжджає.

Для розміщення автомобільного взводу підвозу пального та мастильних матеріалів в умовах переміщень, коли немає можливості при кожному розгортанні виконати всі земляні роботи для укриття особового складу, запасів пального і техніки, треба максимально використовувати природні та штучні укриття (яри, канави, воронки, печери, кар'єри і захисні інженерні споруди, залишені військами).

У місцях розміщення автомобільного взводу підвозу пального (у таборах, на заправних пунктах) обладнують:

- для укриття особового складу – щілини (рис. 1.1, а), бліндажі;

- для укриття пального, масел, спеціальних рідин, технічних засобів і автомобільної техніки – траншеї, котловани (рис. 1.1, б, в).

Укриття для особового складу слід розмішувати, враховуючи розташування майданчиків постійної роботи та час перебування на них особового складу, необхідне розосередження людей у межах району розташування, використання захисних і маскувальних властивостей місцевості.

Під час обладнання укриттів необхідно максимально використовувати складки місцевості, кар'єри, підземні виробки, неглибокі яри, круті береги річок, а також штучні споруди, які підготовлені та залишені військами (вогневі позиції артилерії, вихідні позиції танків, окопи, траншеї, бліндажі та ін.)

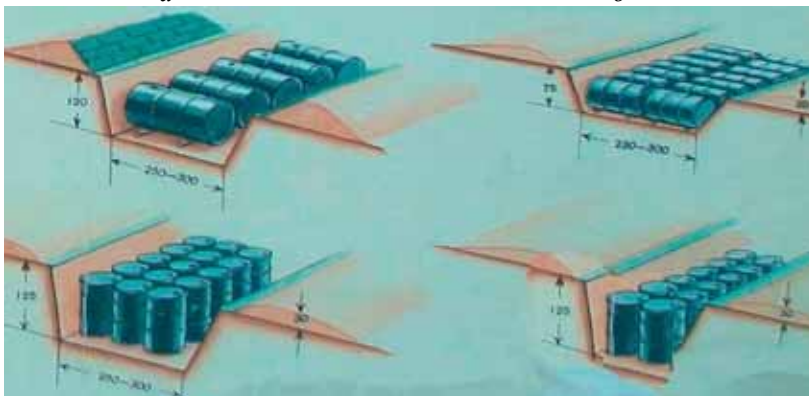
На випадок довготривалого перебування у таборах (в районах виконання завдань) обладнуються місця для зберігання тари з паливом та мастильними матеріалами, автоцистерн, автопаливозаправників і засобів перекачування. Для масел, мастил та спеціальних рідин і порожньої тари виділяються окремі місця.

Особливу увагу необхідно приділяти маскуванню місця розміщення автомобільного взводу підвозу пального та дотримання вимог маскування під час роботи.

a

б

в

Рис. 1.1. Укриття:

a – для особового складу; *б* – для автопаливозаправника; *в* – для масел, мастил і спеціальних рідин

Для маскування використовують:

- природні укриття (ліс, кущі, складки місцевості, яри, кар'єри та ін.) (рис. 1.2, *a*);
- табельні засоби маскування (рис. 1.2, *б*);
- умови освітленості місцевості (правильність встановлення машин відносно сонця, використання тіні від місцевих предметів).

Маскування під'їзних шляхів та роботи в місці розміщення досягається:

- обмеженням руху автомобільного транспорту у денний час на території розташування та поблизу нього;